

Stadsregio Arnhem Nijmegen	
Numm:	2009-1692
Ingek:	10 SEP 2009
Class.nr.:	
TE BEH. DOOR:	
COPIE AAN:	

Stadsregio Arnhem Nijmegen
t.a.v. de heer
Postbus 6578
6503 GB NIJMEGEN

POSTBUS 500
6500 AM NIJMEGEN
KANTOORADRES
MOLENVELDLAAN 158
6523 RN NIJMEGEN
TEL: 024-684 48 86
FAX: 024-684 38 70
WWW.2BWADVOCATEN.NL
INFO@2BWADVOCATEN.NL

TEVENS PER E-MAIL: hdriessen@destadsregio.nl

Datum Nijmegen, 9 september 2009
Betreft Stadregio Arnhem Nijmegen/Advies Slimprijzen
Ons kenmerk 2009267/MB/gk/01
E-mail

Geachte heer

Mijn kantoorgenote heeft onderzocht of en met welke privacyregels het project "SLIM Prijzen" rekening moet houden. Voorts is mijn kantoorgenote van gaan op welke wijze de privacyregels kunnen worden geïncorporeerd in de aanbestedingsleidraad zodat de opdrachtnemer eraan gaat voldoen.

Wet bescherming persoonsgegevens

Op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens dient de Stadsregio rekening te houden met de privacy van de deelnemende automobilisten. Hierna zal ik de geldende regelgeving op een rij zetten en de aandachtspunten voor het project belichten.

Feiten

In 2011 respectievelijk 2012 wordt het rekeningrijden ingevoerd in heel Nederland. Momenteel ligt daarvoor een ver gevorderd wetsvoorstel in de Kamer.

Vooruitlopend op de invoering van het rekeningrijden heeft de Stadsregio Arnhem Nijmegen een experiment opgestart onder de naam "SLIM Prijzen". Het project is opgezet om te experimenteren met beloningsproeven en heeft als doelstelling de autokilometers op de

Regioring met 3% in de spits te reduceren. Voor de uitvoering van het project zullen afspraken worden gemaakt met Rijkswaterstaat.

Een cruciaal punt bij het toekomstige rekeningrijden is de bescherming van de persoonsgegevens van de (rekeningrijdende) automobilist. Het College Bescherming Persoonsgegevens heeft daarom al uitgebreid gereageerd op het wetsvoorstel en diverse suggesties/handreikingen gedaan om de privacy te waarborgen. In de toekomst zullen deze specifieke "privacyregels" worden opgenomen in de nieuwe wet.

Juridisch Kader

Op dit moment valt het project SLIM prijzen nog niet onder de toekomstige specifieke wetgeving. Het experiment is bovendien zo opgezet dat de beloning eerst wordt verstrekt aan de automobilist, en dat daarna de gereden kilometers in de spits van de beloning worden afgetrokken. De automobilist kan door het rijden van de spitsroute zelf in de hand houden hoeveel beloning hij overhoudt. Het project is daarom niet vergelijkbaar met het heffen van mobiliteitstarieven op grond van de huidige Wet bereikbaarheid en mobiliteit (Wbm), waarbij voor het gebruik van de weg een bijdrage wordt geheven.

Dit betekent dat op dit moment de (algemene) privacyregelgeving uit de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) voor het project geldt. Immers, op grond van artikel 2 Wbp is deze van toepassing op de gehele of gedeeltelijke automatische verwerking van persoonsgegevens, alsmede niet geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen. Het project bevat een dergelijke verwerking van persoonsgegevens.

Op grond van de Wbp moeten in ieder geval de navolgende aspecten in acht worden genomen:

1. **Doelbinding**

Het **doel** waarvoor de persoonsgegevens worden verzameld, dient welbepaald en uitdrukkelijk te zijn omschreven (artikel 7 Wbp). De noodzaak tot het verwerken van de persoonsgegevens moet dus uitdrukkelijk uit de omschrijving blijken. Het doel moet bovendien een rechtvaardig doel zijn, hetgeen volgt uit de noodzaak tot het verwerken van de persoonsgegevens.

2. **Rechtmatigheidsgrondslag**

De verwerking van de persoonsgegevens is voorts aan strikte regels gebonden. Persoonsgegevens mogen op grond van artikel 8 Wbp alleen worden verwerkt als:

- de betrokkene (de automobilist) hier ondubbelzinnig zijn toestemming voor heeft gegeven, of;
- als de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is.

De diverse voorwaarden uit artikel 8 Wbp zijn alternatief: er hoeft dus niet aan alle voorwaarden te worden voldaan. De Stadsregio schrijft de deelnemers aan en nodigt hen uit om deel te nemen aan het project. Daarbij verwijst De Stadsregio naar de website www.slimprijzen.nl. en naar de (algemene) voorwaarden die bij deelname aan het project van toepassing zijn. Voor aanmelding dient de deelnemer akkoord te vinken voor de toepasselijkheid van de algemene voorwaarden. Dit is in beginsel voldoende om aan te nemen dat er sprake is van ondubbelzinnige toestemming.¹ Zekerheidshalve adviseer ik u echter in de tekst van de voorwaarden te vermelden dat de deelnemer door akkoord te gaan met de algemene voorwaarden, wordt geacht toestemming te hebben gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens in het kader van SLIM Prijzen.

3. Kwaliteit

Op grond van de artikelen 9 t/m 12 mogen de persoonsgegevens voorts:

- niet worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor zij zijn verkregen;
- niet langer worden bewaard dan strikt noodzakelijk is voor de verwerking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt;
- bovendien mogen de persoonsgegevens slechts worden verwerkt voor zover zij ter zake dienend en niet bovenmatig zijn.

4. Transparantie en rechten betrokkene

De betrokkene, degene wiens persoonsgegevens worden verwerkt, moet kunnen overzien door wie en voor welk doel zijn gegevens worden verwerkt. Er dient dus geen misverstand te bestaan over:

- wie de verantwoordelijke is die het doel en de middelen voor de verwerking van de persoonsgegevens vaststelt;
- wie de bewerker is die ten behoeve van de verantwoordelijke de gegevens verwerkt, zonder dat hij daartoe rechtstreeks aan het gezag van de verantwoordelijke is onderworpen;
- welke derde(n), die onder rechtstreeks gezag van de verantwoordelijke of de bewerker gemachtigd is/zijn om persoonsgegevens te verwerken;

¹ CRvB 24-11-2005; LJN AU7816; rechtsoverweging 4.3.

- wie de ontvanger is aan wie de persoonsgegevens worden verstrekt, en tenslotte,
- wie de betrokkene is op wie de persoonsgegevens betrekking hebben.

Voorts heeft de betrokkene het recht om kennis te nemen van zijn gegevens. De betrokkene kan na kennisneming verzoeken om de gegevens te laten verbeteren of te laten verwijderen. Tevens heeft de betrokkene het recht om bezwaar te maken tegen de verwerking van zijn persoonsgegevens.

5. Melding verwerking gegevens

Voorts zijn er nog enkele “interne” regels waaraan de Stadsregio zich moet houden als zij de verzamelde persoonsgegevens gaat verwerken. Iedere verwerking van persoonsgegevens dient de Stadsregio eerst te melden bij het College of haar eigen functionaris. Deze functionaris is een persoon binnen de organisatie (de Stadsregio) die door de Stadsregio zelf is benoemd tot het houden van toezicht over de verzamelde persoonsgegevens. Indien de Stadsregio gebruik wenst te maken van een dergelijke functionaris, dan zal zij deze eerst bij het College moeten aanmelden, alvorens de functionaris (zelfstandig en onafhankelijk) zijn werkzaamheden kan uitvoeren.

6. Beveiliging

Tot slot dient de Stadsregio maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn voor een rechtmatige verwerking van de persoonsgegevens. Dit kan door gebruik te maken van Privacy-Enhancing Technologies (PET). Indien de Stadsregio gebruik maakt van een (externe) bewerker, dan moet worden verzekerd dat deze zich houdt aan de aanwijzingen van de verantwoordelijke.

Overig

De Stadsregio kan, om haar taken uit te voeren en te voldoen aan de Wbp, ook maatregelen nemen op grond van de Wbp.

De Stadsregio kan besluiten een gedragscode op te stellen, waarin regels worden opgenomen die de bijzondere kenmerken van de sector of sectoren van de samenleving waarin deze organisaties werkzaam bevatten. In dat geval moet de Stadsregio wel eerst het College bescherming persoonsgegevens (hierna: “het College”) verzoeken een verklaring af te geven dat de regels een juiste uitwerking vormen van de Wbp en/of andere wettelijke bepalingen betreffende de verwerking van de persoonsgegevens. Daarmee wordt bedoeld dat de gedragscode rekening houdt met knelpunten en bijzondere behoeften aan privacybescherming binnen de sector. De gedragscode moet dus, ten opzichte van de bestaande dwingendrechtelijke regels uit de Wbp, een toevoeging bieden.

Aangezien het project van de Stadsregio een experiment is, ziet het er naar uit dat een gedragscode op dit moment te ver strekt.

Conclusie ten aanzien van de Wet persoonsgegevens

Om de privacy van de (deelnemende) automobilist zo goed mogelijk te waarborgen, adviseer ik u om bij de uitvoering van het project, vooruitlopend op de nieuw in te voeren regelgeving, ook rekening te houden met de specifiekere regels. Dat betekent dat aan de regels uit de Wpb, die vrij algemeen zijn geformuleerd, een concrete vertaling moet worden gegeven. Het gaat dan om aspecten die heel specifiek zien op het project, bijvoorbeeld de vraag hoe de verplaatsingsgegevens worden opgeslagen: in de auto, in een centraal systeem, door een bewerker etc.

Op de website SLIM Prijzen dient uitdrukkelijk aandacht te worden besteed aan hetgeen hiervoor onder de punten 1 t/m 6 is vermeld. Dat betekent allereerst dat het doel waarvoor de persoonsgegevens worden opgeslagen, expliciet moet worden vermeld. Voor de huidige website www.slimprijzen.nl geldt naar mijn mening dat het doel duidelijk is omschreven.

Daarnaast moet echter zijn voldaan zijn aan het vereiste van transparantie. Aan de deelnemers moet duidelijk worden uitgelegd hoe de Stadsregio omgaat met het volgen van het registratiesysteem: het moet duidelijk zijn dat een automobilist slechts op een beperkte afstand en voor een specifiek doel wordt gevolgd en niet daarbuiten, etcetera.

Verder verdient het aanbeveling om duidelijk te maken wat er precies met de gegevens gebeurt en welke partijen precies betrokken zijn bij het proces van het opslaan en het verwerken van de gegevens. Het is dus van belang dat de marktpartij/de opdrachtnemer, die het project uitvoert, en eventuele andere betrokken partijen wordt (worden) genoemd.

Voorts moet de (deelnemende) automobilist weten waar en binnen welke termijn hij zijn gegevens kan opvragen en een eventueel bezwaar kan instellen bij het College Bescherming Persoonsgegevens.

Tot slot adviseer ik u om in de deelnemersvoorwaarden expliciet op te nemen dat de deelnemer toestemming geeft om de persoonsgegevens te mogen verzamelen en –indien noodzakelijk- te verwerken. De volgende tekst zou hiervoor kunnen worden gebruikt.

“De deelnemer geeft door akkoord te gaan met de toepasselijkheid van deze voorwaarden, toestemming voor de verzameling en, voor zover het projectbureau dan wel de door haar hiervoor ingeschakelde opdrachtnemer het nodig oordeelt dat de

gegevens worden verwerkt, voor de verwerking van zijn persoonsgegevens in het kader van SLIM Prijzen .”

Ik adviseer u deze tekst ook aan de deelnemersvoorwaarden, die al online staan voor SLIM Prijzen Waalbrug, toe te voegen onder “9. Vertrouwelijke informatie.”

Aanbestedingsleidraad:

Uit het aanbestedingsdocument blijkt dat de Stadsregio op zoek is naar een opdrachtnemer voor het verrichten van diensten ten behoeve van (toekomstige) mobiliteitsprojecten in het kader van “SLIM Prijzen Stadsregio Arnhem Nijmegen”.

Uit de conclusie ten aanzien van de Wpb blijkt dat het voor de Stadsregio van belang is om de persoonsgegevens van de deelnemende automobilist zo goed mogelijk te waarborgen. Om er voor te zorgen dat de opdrachtnemer de privacy van de automobilist die aan de proef deelneemt eveneens waarborgt, zou u in paragraaf 5.4.2. onder a IV van het aanbestedingsdocument het volgende op kunnen nemen:

“werven deelnemers en bepalen persoonlijk mobiliteitsbudget waarbij de inschrijver eveneens aangeeft hoe hij de persoonsgegevens van de deelnemers beschermt conform de Wbp”.

Verder adviseer ik u om een bepaling op te nemen in de te sluiten raamovereenkomst waarin wordt opgenomen hoe de opdrachtnemer de persoonsgegevens van de deelnemers aan de proef conform de Wbp beschermt. De concept-tekst hiervoor zal ik u donderdagochtend 10 september a.s. toezenden. Voorts zal ik ervoor zorgen dat dan is nagegaan of de tekst van de raamovereenkomst in overeenstemming is met de tekst van het convenant.

Indien u vragen heeft, kunt u te allen tijde contact met mij opnemen. Mochten de vragen zien op de onderwerpen waarover mijn kantoorgenoten hebben geadviseerd dan zal ik de vragen aan hen doorgeven waarna zij deze zullen beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

